

CASUS RESOLVENDI IN DIOECESI

ANNO MDCCLXI.

MENSE JANUARI.

CAS. I. **O**Rta gravi, ac longa contentione inter duos Parochos, an adscripto Societati SS. Sacramenti in quibusdam anni solemnitatibus fas sit eligere Confessarium, à quo à casibus quibuscumque, etiam Diocesano Episcopo reservatis, sine hujus licentia, absolvatur, ad litem dirimendam recurrunt ad Archipresbyterum. Quid hic responderet?

CAS. II. Cum pignora Montis Pietatis licitantur, Agricola, qui suum pignus agnoscit, dum venditur, se exhibet ad emendum, & successive pretium auget, ut etiam augeatur ab aliis emere volentibus. Pignus revera emitur, non ab Agricola, sed à Titio, pretio longe majore supra supremum. Q. an Agricola possit à Monte recipere pretium sui pignoris, ac sibi tuta conscientia retinere?

CAS. III. Occurrente die, qua recitatur Officium ritus duplicis, conveniunt Parochi, alique Sacerdotes Plebanatus ad faciendum Officium pro uno, vel pluribus Defunctis. Q. an ab iis tunc celebrari possit Missa defunctorum, & an quandoque liceat Missa de Requiem in festo ritus duplicis?

MENSE FEBRUARI.

CAS. I. **C**Ajus pauper in electione novi Parochi suae Parociae, ex multis Sacerdotibus concurrentibus dat illi suffragium, quem putat futurum in pauperes misericordiosem. Q. an simoniae peccatum committat?

CAS. II. Idem Cajus, cum videat magnam esse dissensionem inter electores, sitne Petrus, an Paulus dignior Sacerdos pro obeundo munere Parochi, suffragium suum dat alteri Sacerdoti, sibi penitus ignoto. Q. an peccet?

CAS. III. Cum dies anniversaria à Testatore praescripta incidat in diem Dominicam, aut in diem infra Octavam: Q. an Parochus tali die possit Missam de Requiem in cantu celebrare? Et quid si incidat infra Octavam Corporis Christi?

MEN-

MENSE MARTII.

CAS. I. **I**N electione Parochi Titius nedum votum suum dat Petro Sacerdoti, verum etiam (quia est sanguine sibi conjunctus) omnem navat operam cum amicis suis, ut & ipsi eundem eligant, licet alii Sacerdotes concurrentes scientia, ac pietate Petrum excedant. Q. an licite?

CAS. II. Novit Sempronius, in futura electione, ab Universitate facienda, eligendum esse ad munus Depositarii Titium, quem scit privatim furtis & fraudibus esse assuetum. Quamquam vero idem Sempronius pertineat ad corpus ejusdem Universitatis; tamen, ut lites evitet, nec Universitatem adit, nec Titii vitia manifestat. Q. an ita se gerendo sit tutus in conscientia?

CAS. III. Audivit Parochus, posse Missam de Requiem praesente corpore cantari etiam in duplici primae classis. Quare cantavit eandem Feria 5. hebdomadae majoris, necnon solemniter die Paschatis. Q. an recte?

MENSE APRILIS.

CAS. I. **I**N eligendo Titio ad Officium Medici in Hospitali, electores precibus, ac muneribus victi, etsi Sergium agnoscerent, non quidem inhabilem, sed caeteris concurrentibus minus habilem, ipsum elegerunt. Q. an peccaverint?

CAS. II. Titius pater infantis, recenter nati, absque ulla necessitate filium suum baptizat, vidente & consentiente propria Uxore, filii Matre. Q. an uterque possit petere, ac reddere debitum?

CAS. III. Maurilio defuncto, ejus cadaver ad Ecclesiam postridie delatum fuit, ac persolutis exequiis tumulatum. Sed quia vellent Defuncti haeredes etiam diem tertium, ac septimam celebrare: Q. an à die obitus, an vero à die depositionis sint computandae?

MENSE MAII.

CAS. I. **C**UM vinea quaedam locari soleat à Communitate plus offerenti, praevidens Cajus eandem locandam Titio, istum amice rogat, ut pretium exhibeat quidem, quod vult; at non augeat supra id, quod offerret ipse Cajus: quo factum est, ut Cajo offerenti pretium paullo minus vinea sit locata. Q. an sive Cajus, sive Titius licite egerint.

CAS. II. Sponsi de futuro animadvertentes, Parochum nolle eos unire in Matrimonium, ni prius Christianam Doctrinam addiscant, in fraudem Parochi alio pergunt ad habitandum, & quamprimum ibi Matrimonium contrahunt. Q. an tale Matrimonium subsistat?

CAS. III. Defuncti cadavere exposito in Ecclesia A, cantata fuit ibi Missa de Requiem in festo duplici. Q. an eodem cadavere exposito die sequenti, pariter duplici, in Ecclesia B, nova Missa de Requiem ibi cantari possit?

MEN-

CAS. I. Clericus verbis altercando cum alio Clerico hunc manu de loco suo aliquantisper deiecit. Q. an incidit in excommunicationem Canonis? Si quis suadente diabolo?

CAS. II. Cum vetitum sit retinere, ac legere libros prohibitos. Q. an qui libet Confessarius absolvere valeat huiusmodi lectores, ac detentores? Et quid quoad libros eis præscribendum?

CAS. III. Die festo, quo magnus est ad Parochialem Ecclesiam Populi concursus, Parochus, ne Ecclesiam impediatur, cadaver Titii defuncti exponi curat in alia Ecclesia, à Parochiali non longe distat. Q. an tunc possit in Ecclesia Parochiali celebrari Missa de Requiem cum cantu?

MENSE JULII.

CAS. I. Sergius mutuavit Cajo quinquaginta, & Cajo totidem expendit pro expediendis negotiis Sergii, quæ de huius mandato, agebat. At quia de mandato, ac pecunia expensa constare non potest, de mutuo vero constat: Q. an stante dicta reali compensatione, Cajo simpliciter jurare possit se solvisse?

CAS. II. Puella foeta adit Confessarium imperitum, eidemque exponit, se agi in desperationem, ac esse paratam vel semetipsam veneno occidere, vel potionem sumere ad expellendum foetum. Id audiens Confessarius, consulto ei sumptionem potionis, tamquam minus malum: quo ab ea peracto, sequitur abortus foetus animati. Q. an Confessarius incidit in casum reservatum?

CAS. III. Cum juxta superius dicta etiam in festo duplici possit cantari Missa de Requiem præsentem cadavere, Parochus, expositis in Ecclesia eodem die duobus cadaveribus, duas Missas de Requiem cantari curavit. Q. an recte?

MENSE AUGUSTI.

CAS. I. Sacerdos octogenarius habens Beneficium simplex, vult vendere omnes fructus, quos ex eo percipere potest toto tempore vitæ suæ; & convenire cum emptore, ut totum pretium unica solutione, ac præsentem pecunia sibi persolvatur. Q. an licite id fieri possit tam ex parte venditoris, quam emptoris.

CAS. II. Titius abortum foetus procuravit, quo secuto, deprehenditur, illum fuisse animatum. Cum autem renuat simplex Confessarius illum absolvere, Titius inquit, se, quando abortum procuravit, de animatione foetus ne quidem cogitasse. Q. an absolvi possit?

CAS. III. Velle Parochus pro defuncto in die obitus Missam de Requiem in cantu celebrare. At cum nec Ministros, nec Cantores habeat, eandem privatam celebrat. Q. an bene.

CAS. I. Berta, optime conscia, quod Titius cum aliis conjuratis inquireret maritum suum ad necem, istum non monuit, eo fine, ut eodem occiso (prout factum est) ipsa posset nubere Titio, cum quo adulteravit. Q. an valeat Titio nubere?

CAS. II. Cajus posteaquam legit dictum illud D. Gregorii in 4. Dialog. Curatio funeris, conditio sepulturæ, pompa exequiarum, magis sunt virorum solatia, quam subsidia Defunctorum, pluries, ac pertinaciter asseruit, solennia Mortuorum funera esse mere inventa à scelerata Ecclesiasticorum lucrandi cupidine excogitata. Q. an mortaliter peccaverit, ac sit SS. Inquisitioni denunciandus?

CAS. III. Titius obiit summo mane diei Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum. Q. an Missa pro eo sit celebranda ut in die obitus? 2. Quid faciendum, si tertius, septimus, trigesimus, vel anniversarius dies, in diem Dominicam, seu festum de præcepto, etiam secundæ Classis incidit.

MENSE OCTOBRIS.

CAS. I. Adolescens, deditus peccato molliæ, quadam die actus æstrø penitentia, vovit ingredi certam Religionem infra annum, si interim Dei gratia se polluere omittat. Verum post aliquot dies nolens amplius præfatum ingressum, data opera se denuo polluit, etsi cum longe minori frequentia. Q. an teneatur amplius Religionem ingredi?

CAS. II. Vidua ex Parochia A, transtulit se ad habitandum in Parochia B, ubi locavit domum ad sex menses tantum, eo quod animum haberet, his elapsis, statim redeundi ad habitandum in Parochia A. Si hæc interim denuo nubat, ejus Matrimonio debet ne assistere Parochus Parochiæ B, an Parochiæ A?

CAS. III. Sacerdos reliquit in suo testamento, quod statim post mortem suum corpus vestiatur habitu tertii Ordinis S. Francisci, & sic indutum deferatur ad Ecclesiam; item quod ipsi quamprimum ibi cantetur Missa solemnis, musicis instrumentis associata. Rite ne hæc exequi possunt?

MENSE NOVEMBRIS.

CAS. I. Furibus deprædantibus domum Sempronii, volebat Titius clamare; at Sergius eidem, ut sileret, suasit. Q. an Sergius teneatur reficere damnum Sempronio?

CAS. II. Prædium, suppositum censui, non affert tot fructus, quot Censui reddit. Q. an Censui iste subsistat?

CAS. III. Cum particularibus quibusdam diebus intra annum Missæ pro Defunctis celebrari nequeant. Q. an saltem super Defunctorum cadavera Exequiæ tunc agi possint publice, ac solemniter?

CAS. I. Sacerdos obrinuit facultatem excipiendi Confessiones quoad Mares tantum. Q. an illam habeat pro hermaphroditis?

CAS. II. Alter Sacerdos celebrando Missam in nocte Nativitatis Christi Domini, una simul cum sanguine deglutivit muscam. Q. an postmodum possit alias duas Missas celebrare?

CAS. III. Cum *Te Deum* regulariter non dicatur in Officio Festi SS. Innocentium: Q. cur postea dicatur in eorumdem Octava, immo & in die festo, si hoc incidat in Dominicam?

~~~~~

ANNO MDCCLXI.

MENSE JANUARI.

CAS. I. Orta gravi, ac longa contentione inter duos Parochos, an adscripto Societati SS. Sacramenti in quibusdam anni solemnitatibus fas sit eligere Confessarium, à quo à Casibus quibuscumque etiam Diocesano Episcopo reservatis, sine hujus licentia, absolvatur; ad litem dirimendam recurrunt ad Archiepiscopum. Quid hic responderet?

Respondet, id fas non esse adscripto præfata Societati. Ratio est, quia nullum adduci potest authenticum documentum, ex quo de hujusmodi facultate, aut privilegio legitime constet. Licet enim Paulus III. in Const. *Dominus Noster*, edita pridie Kal. Decembris anno 1539. Confratribus utriusque sexus prædictæ Societatis concesserit, ut ter in vita, etiam in mortis articulo, etiamsi mors tunc non sequatur, à quolibet Confessario, approbato ab Ordinario, absolvi possint à quibusvis peccatis, etiam Papæ (iis exceptis, quæ in Bulla Cœnæ legi solent), & eorum Ordinariis reservatis; tamen non eo extendit hujusmodi Indultum, ut valeant ab iis absolvi in quibusdam anni Solemnitatibus indefinite, prout verba expositi Casus cæteroquin præferre videntur. Deinde tali Indulto Pauli III. fuit per Tridentinum, ac per alios Pontifices successores derogatum, scilicet, per Clementem VIII. celebri Const. *Quæcumque*, edita die 7. Decembris anno 1604. ubi §. 9. expresse decrevit, ut Confratres, privilegiorum prætextu, ipsorum Confraternitati concessorum, nullo modo absolvi possint à Casibus Summo Pontifici, ejusque in Urbe Vicario, & locorum Ordinariis, respective reservatis, ac pro tempore reservandis. Item per Paulum V. mediante Decreto à S. Cong. Episc. & Regul. ejusdem jussu edito die 7. Januarii 1617. ubi, inter alia; hæc leguntur: *Insuper ut nulli ex Sacerdotibus prædictis (nempe tam Sæcularibus, quam Regularibus) quibuscumque privilegiis, indultis, & facultatibus suffulti, ab Excommunicationibus, vel à Casibus eisdem Ordinariis, vel Sedi Apostolicæ reservatis, præterquam in mor-*

mortis articulo, absolvere audeant, vel præsumant. Denique per Urbanum VIII. die 17. Novembris 1628. ut laudatæ Congregationis testimonio infra patebit. Neque dicas, facultatem relatæ Decretis sublatam, ob confirmationem deinde factam à Clemente X. die 23. Aprilis 1676. ac Innocentio XI. die 1. Octobris 1678. pristino valori fuisse restitutam. Neuter enim umquam confirmavit facultatem absolvendi à reservatis, de qua est sermo; ut manifestum fiet attente legenti litteras, in forma Brevis ab eodem Innocentio datas die, mense, & anno prædictis, quæ incipiunt: *Injuncti nobis*, ac intercludunt Decretum Clementis X. Quinimmo ibidem refertur, Clementem X. Pauli V. vestigiis inhærentem ea concessisse dictis Confratribus, quæ idem Paulus V. die 3. Novembris 1606. per Breve *Cum certas* concesserat Archiconf. SS. SS. Sacramenti de Minerva. Jam vero tantum abest, quod ibi Paulus V. de novo hujus Confratribus concessit facultatem faciendi ter in vita se absolvere à reservatis, ut de hoc ne verbum quidem ibi fecerit, immo revocaverit, annullaverit, ac nullius roboris, & momenti esse declaraverit Indulgentias omnes, & singulas, peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, eidem Confraternitati, ac illius Confratribus, & Sororibus concessas per quoscumque Romanos Pontifices suos prædecessores, novasque impertiverit. Nec diversimodè se gessit Innocentius XI. cum ibi ne quidem agat de dicta confirmatione, ibidemque confirmet Decretum ipsius Clementis X. At etiam supponamus, quod aliquid circa hujusmodi confirmationem egissent. Neque eo tunc pro vere confirmata habenda esset præfata facultas, ut probo sequenti clarissima Epistola, vulgari idiomate peculiariter quidem data à Sac. Cong. Episc. & Regul. die 7. Decembris 1646. ad Archiepiscopum Neapolitanum, sed universale continente fundamentum, ac per extensum relata à P. Theodoro à Spir. Sanct. de Indulg. part. 2. cap. 2. pag. 150. Quæ hispanice versa, sic se habet: „Esta Sagrada Congregacion ha declarado muchas veces con ordenes expresas de Clemente VIII. de 11. de Enero de 1601. y de Urbano VIII. de 26. de Noviembre de 1602. de Paulo V. de 7. de Enero de 1617. y de Urbano VIII. de 1628. que todas las facultades para absolver los casos reservados, ò que reserven los Ordinarios, ò de los comprehendidos, ò que se han de comprehender explicitè, vel implicitè en la Bula in Cœna Domini, y otros reservados solamente à la Santa Sede en el mismo Decreto de Noviembre de 1602. concedidas à Seculares, ò Regulares, Congregaciones, Confraternidades de qualquier prerrogativa, ò particularidad que sean, etiam necessario exprimenda, han sido anuladas y extinguidas asi por el Santo Concilio de Trento, como por las sobredichas Constituciones: y que en vigor de las Confirmaciones, extensiones, ò comunicaciones despues obtenidas, ò que en adelante se obtengan, baxo qualesquier amplisimas clausulas, jamas se entienda renovada la sobredicha facultad &c. Dicendum igitur, fas non esse &c.

CAS. II. Cum pignora Montis Pietatis licitantur, Agricola, qui suum pignus agnoscit, dum venditur, se exhibet ad emendum; & successive pretium auget, ut etiam augeatur ab aliis emere volentibus. Pignus revera emittitur, non ab Agricola, sed à Titio, pretio longe majori supra supremum.